

používali vulkanický popel a uměli tak vytvořit beton, který byl vodě odolný. Ovšem beton v budovách, jako byl kupříkladu Zlatý dům v Římě, byl z vnitřní strany skrytý před zraky. Byl překrytý mramorem, mozaikou, omítkou a freskami a dalšími dekoracemi. A přitom vydržel, neboť v něm nebyla kovová výztuž a jelikož neobsahoval všechny jiné chemické látky v moderním betonu, které ve výsledku zapříčinily jeho selhání.

Římské betonové stavby jsou proto vodotěsné, s věkem se zpevňují a stavební konstrukce využívá tlakového namáhání a zákonů gravitace. Dnešní modernistické budovy používají složené konstrukce ze železobetonu, jsou zavěšené, namáhané v ohybu a vlivem gravitace, deště a geologických sil se brzy samy zřítí, jsou demolovány nebo jejich údržba je nákladná.
Ano. Přesně tak.

Takže Vaše kniha *Tvorba Dystopie* vznikala v letech 2014 až 2018 a český překlad byl vydán v roce 2022.

Ano, bylo to tak. Když jsme se Susan dokončili slovník, tak vyšel nejdříve v roce 2015, ale ve výsledku jsme ho evidentně dopsali už v roce 2014. V roce 2016 poté následoval brožovaný výtisk s jednou až dvěma menšími obměnami. A na *Tvorbě Dystopie* jsem se pustil do psaní až poté, co jsme se Susan v roce 2014 dopsali ten *Slovník*, a ten byl hotov, tuším, v roce 2017, vydán v roce 2018 a měkká vazba následovala v roce 2019. Česká edice vyšla v roce 2022.

A které kapitoly v této knize jsou podle Vás pro čtenáře, který ji hodlá otevřít a přečíst, zásadnější?

No, myslím, že to má koherentní argumentaci po celou dobu. Podle mě je důležité pochopit hliněné nohy lidí jako Gropius, Miës van der Rohe a takzvaný Le Corbusier. A také opravit falešnost, která se o těchto lidech traduje, že to byli jacísi kvazi-demokraté a racionální lidské bytosti. Tak tomu nebylo. Šlo jim jen o jejich vlastní ega. Megalomaniaci.

Pokud tomu dobře rozumím, megalomanií a počátek problému můžeme vidět v Německu po první světové válce. Odkdy je ten začátek?

No, já si skutečně myslím, znovu, že Bauhaus byl vybudován do jakési pedagogické instituce, která byla pokládána za úchvatnou. Jenže ve skutečnosti to byl propadák, jak už jsem podotkl. Byli tam takoví lidé jako Itten, kteří byli až absurdně posedlími tajemnými náboženstvími, kteří trvali na tom, aby studenti byli povinně podrobeni klystýru a aby konzumovali obrovské dávky česnekové kaše a aby se jim propíchnávala kůže, čímž by se z nich vše zkažené vypouštělo z těla ven: pak dostali infekce a museli do nemocnice. Byly to případy na odpis.

To se stalo v roce 1919, kdy zároveň vznikla Výmarská republika.

No, nešlo jen o zhroucení všeho v císařském Německu, ale o vzestup nejružnějších podivných náboženských kultů, jako byl kult madam Blavatské, mazdaismus (který byl odvozen ze staroíránského náboženství, zoroastrismus a tak dále). Takže, no, to je to, co Itten & spol. dělali. Byla tam posedlost spiritismem a podobnými věcmi a odmítání veškerého konvenčního náboženství. A dokonce samozřejmě i přijetí ateismu.

Domníváte se, že na tyto okolnosti měla vliv třeba kniha *Ornament a zločin* od Adolfa Loose?

Byl velmi podivínský. Uvědomte si, že byl pedofil.